

Jiří Nedvěd: Vláda nechala dramaticky zchudnout naprostou většinu obyvatelstva, ale povedlo se jí spojit levice

5.8.2025 - Petr Kojzar | Česká strana sociálně demokratická

Dá se vláda Petra Fialy za něco pochválit? Ano, tvrdí místopředseda Sociální demokracie (SOCDEM) a lídr hnutí STAČILO! v Karlovarském kraji Jiří Nedvěd v rozhovoru pro iportal24.cz. »Svou činností dokázala to, co nedokázalo mnoho podstatně chytřejších a schopnějších lidí, kteří se o to v minulosti upřímně snažili - spojit českou levice,« říká Nedvěd naplno. »Díky STAČILO! se vedle nekonečných zbytečných hádek o to, kdo je větší korupčník, budou ve Sněmovně řešit taky nízké mzdy, nedostupné bydlení nebo spravedlivé důchody,« dodává místopředseda SOCDEM.

Sociální demokracie jde do říjnových voleb jako součást hnutí STAČILO!. Co si od toho slibujete?

To je úplně jednoduché. Slibujeme si od toho, že se v letošních volbách nezopakuje situace z roku 2021, kdy propadl skoro milion hlasů, což umožnilo vznik Fialovy arogantní a nekompetentní vlády, která vládne proti lidem a ve prospěch hrstky nejbohatších. Tím, že se na kandidátce STAČILO! do Sněmovny vrátí levicové strany, se změní rozložení sil a Sněmovna ve výsledku bude sociálně odpovědnější. Poslední čtyři roky tam máme zastoupeny jen více nebo méně pravicové strany a je to bohužel znát. Díky STAČILO! se vedle nekonečných zbytečných hádek o to, kdo je větší korupčník, budou ve Sněmovně řešit taky nízké mzdy, nedostupné bydlení nebo spravedlivé důchody.

Řada liberálních členů vaší strany poté opustila řady SOCDEM. Je vám to líto, nebo se - obrazně řečeno, jak se rádo říkává - pročistil vzduch?

Skupina lidí, která kvůli spolupráci se STAČILO! opustila řady Sociální demokracie, není jednoduše a označit je paušálně za »liberály« není přesné. Na individuální úrovni šlo často o směs různých výhrad, jimž jsem někdy i rozuměl, přesto se mi nezdály dostatečně pádné, aby měly připravovanou spolupráci zbortit. V životě nikde nenajdete černobílý obraz, ale z mé perspektivy ve společném projektu klady jednoznačně převažují. Současně bych lhal, kdybych řekl, že mě odchod některých konkrétních lidí, které jsem v rámci strany pokládal za své přátele nebo jichž jsem si přinejmenším vážil, nemrzí.

Čeho mi ale rozhodně líto není, je odchod lidí, kteří dlouhodobě poškozovali SOCDEM tím, že veřejně vystupovali s odlišnými stanovisky, než jaká prosazovalo legitimně zvolené vedení strany nebo než jaká přijalo Předsednictvo SOCDEM coby nejvyšší orgán mezi sjezdy. Sám jsem v minulém (tříletém!) období často nesouhlasil s politikou Michala Šmardy, na Předsednictvu se s ním občas dostal do sporu, ale nikdy by mě nenapadlo následně do médií prezentovat jiný názor. Respektoval jsem, že on dostal důvěru většiny delegátů sjezdu - mimochodem o dost menší než Jana Maláčová - a má právo na to určit si politiku i způsoby její realizace. Tenhle elementární respekt bohužel z druhé strany od počátku neplatil. A o stranu, která mluví vícero rozpornými hlasy, voliči zájem nemají - to je dostatečně prokázané.

A to vůbec nemluvím o petičních akcích proti vedení pár měsíců po sjezdu, jež organizovali lidé ze Šmardova okruhu, kteří se nesmířili s vlastním politickým neúspěchem a odstavením od vlivu ve

straně. Pro ně nebyly hlavním politickým soupeřem konkurenční strany, nýbrž vlastní vedení, kterému vytrvale okopávali kotníky podle principu čím hůře pro stranu, tím lépe pro ně samotné – jejich snahou bylo přičinit se o volební neúspěch, vyvolat nový sjezd a vrátit se zpátky. A máte pravdu, že tito lidé se velmi často sami identifikují – kulturně i ekonomicky – liberálně, a to až natolik, že je pro ně pokračování Fialovy vlády přijatelnější než její nahrazení některou z reálně možných alternativ. Dobře, že ti už jsou pryč.

Často slýchám, že hnutí STAČILO! jako takové chce využít a vysát jak vás, tak KSČM. Budete mi oponovat?

Ono jde taky o to, kdo a kde to říká. Já jsem podobná prohlášení zaznamenal třeba od některých pravicových nebo lépe řečeno provládních komentátorů a »expertů«. V pozadí těchto jistě »upřímně míněných« obav je především snaha házet písek do soukolí nové levicové platformy, které se tyhle »sudičky«, média a jejich loutkovodiči bojí jak čert kříže. Už během našich »námluv« ze všech možných stran přesvědčovali veřejnost o tom, jak jsou prý obě uskupení nesourodá, zveličovali naše rozpory a shody bagatelizovali. A když se jim to nechtěné dítě nepodařilo zabít před narozením, budou proti němu docela určitě stejným způsobem pracovat i během kampaně.

Tím neříkám, že se to nemůže stát. Jenže to bude taky hodně záviset na samotné SOCDEM, jestli se svou pasivitou, na kterou si v minulosti mnozí ve straně zvykli, vysát nechá, nebo ne. Za nás s Janou Maláčovou a Lubošem Zaorálkem můžu říct, že jsme pro úspěch SOCDEM v rámci STAČILO! připraveni udělat maximum. A stejně to cítím od ostatních bezmála čtyřiceti sociálních demokratů, kteří na kandidátkách jsou.

Jak nicméně odpovíte na argument, že SOCDEM byla odmítnuta od jiných subjektů, a tak vzala znovu na milost hnutí STAČILO!?

Neřekl bych, že jsme byli od jiných subjektů odmítnuti, jako spíš že jednání s nimi nikam nevedla. Navíc, pokud chcete zformovat životaschopnou volební platformu, a nejen účelově nahromadit hlasy, musíte ji tvořit na půdorysu, který politicky »hraje« a dává smysl – kromě samostatné kandidatury pro SOCDEM dávaly skutečný smysl jen dva scénáře spolupráce, z nichž jeden byl s hnutím STAČILO! Nejsme Přísaha, abychom po rozvodu s tvrdě pravicovými Motoristy hned koketovali s kdekým odleva napravo. Nakonec jí stejně dali všichni nápadníci košem a musí do toho jít sama (žáhu si přitom zchladila aspoň na svém bývalém). Takže pan Šlachta posbíral nesourodou směsku vysloužilých pravicových a levicových politiků, ale každému je jasné, že hlas pro Přisahu bude hlasem hozeným do koše, který si pak rozdělí vítězné strany včetně Spolu.

Jak je to se zahraniční politikou vašeho spojení? Jste tedy pro referendum o vystoupení z EU a NATO, nebo nikoli?

V rámci naší spolupráce je shoda na prosazování zákona o obecném referendu jako vrcholně demokratického principu, s čímž má ostatně Sociální demokracie bohaté zkušenosti a její názor je v tomto směru dlouhodobě konzistentní. Česká republika je jednou z mála evropských zemí, která tento institut, v Ústavě přepokládaný, k dispozici nemá. Neřekl bych, že v Portugalsku, Dánsku, ve Slovinsku a dalších státech mají kvůli možnosti vyvolat obecné referendum chatrnější demokracii než u nás. Spíše naopak.

Nynější shoda v rámci STAČILO! je na tom, že společně prosazovaný zákon nebude vylučovat ani otázky zahraničně-politické povahy. Sama SOCDEM je například pro referendum o navýšení závazku obranných výdajů v rámci NATO na 5 % HDP – což je bezmála 20 % výdajů státního rozpočtu!. Občané by si měli sami rozhodnout, jestli obětují bezplatné zdravotnictví nebo jiné vymoženosti sociálního státu, protože z něčeho se to výpalné americkým zbrojařům, jež má uchláchnout Donalda

Trumpa, zaplatit musí (i když se vládní politici před volbami urputně tváří, jako by ty stovky miliard navíc na zbraně měly spadnout z nebe). Ještě před půl rokem o 5 % HDP nikdo nemluvil a dnes je máme schválené. Proč by to za půl roku nemělo být 10 % nebo klidně víc? Ke zrušení bezplatného zdravotnictví pak můžeme přihodit třeba starobní důchody. Půjde to taky bez zjištění názoru občanů v referendu? Je až komické, že někteří politici – a dvojnásob směšné je to u těch samozvaně levicových – podle vlastních slov tak vehementně bojují za obranu demokracie, až se nakonec bojí hlasu lidí. Jako by je pro svou formu demokracie ani nepotřebovali...

Jste lídrem v nejmenším kraji - Karlovarském. Je reálné, že z tohoto kraje se dostane do Sněmovny někdo z kandidátky STAČILO!, když je zde potřeba mít dvouciferný zisk?

Pokud se hnutí STAČILO! povede kampaň, věříme si celorepublikově na dobrý výsledek. I na volebním potenciálu (až 18 %) se ukazuje, že lidé stojí o jasně levicovou alternativu vůči technokratickému pojetí politiky, jak ho prosazuje hnutí ANO, i vůči národoveckému SPD a spol., kde se kříží zjevně nesourodé ekonomické přístupy – sociálně ohleduplnější program SPD a extrémně liberální program Svobodných, kteří by rádi stát zredukovali na minimum (ekonomicky stojí ještě napravo od ODS) a mimo jiné třeba chtějí zrušit stávající formu veřejného zdravotnictví.

Karlovarský kraj stojí dlouhodobě na okraji zájmu české politiky, je odlehlý od Prahy a zanedbávaný. Trpí řadou strukturálních problémů typických pro průmyslové regiony po útlumu tradičních odvětví, ať už je to problém odlivu mladých lidí, horší dostupnosti veřejných služeb nebo bezpečnosti. Jde také o kraj s nejnižší průměrnou mzdou v České republice. To všechno bude levicové straně zdůrazňující sociální a ekonomická témata nahrávat. Proto věřím, že STAČILO! v kraji zaboduje a do Sněmovny svého zástupce vyšle.

Sjednocujícím prvkem pro neparlamentní opozici je kritika vlády Petra Fialy. Co jí nejvíce vyčítáte, a je něco, za co byste ji pochválil?

Největším hříchem pětikoalice (a slovo »pětikoalice« podtrhávám, protože Piráti se z odpovědnosti za Fialovo vládnutí před volbami vylhat nemůžou, i když se jim od pusy jen práší) je bezesporu to, že nechala dramaticky zchudnout naprostou většinu obyvatelstva. Za dobu její vlády máme největší propad reálných mezd v Evropě, k naprosté špičce patříme i v kumulované inflaci. Naopak výrazně si polepšili čeští oligarchové a obecně nejbohatší vrstva české společnosti. Takže se znovu výrazně rozevřely ekonomické nůžky a je na první pohled jasné, v čí prospěch Fiala a spol. ve skutečnosti vládli.

Pětikoalici bych pochválil za to, že svou činností dokázala to, co nedokázalo mnoho podstatně chytřejších a schopnějších lidí, kteří se o to v minulosti upřímně snažili – spojit českou levici.

Ovlivní podle vás výsledek voleb bitcoinová kauza, nebo se to ODS povedlo »vyřešit«?

Myslím, že je tento skandál už příliš neovlivní – nikoli proto, že by ODS celou věc dostatečně vysvětlila, nýbrž že ji zametla pod koberec. Bitcoinová kauza ukazuje mimo jiné v ostrém světle kvalitu a charakter mediálního prostředí v České republice. Myslím, že každý, kdo nemá fialové klapky na očích, ten dvojí metr médií hlavního proudu velmi dobře vidí. Kdyby se podobná kauza týkala některé z opozičních stran – ať už parlamentní, nebo mimoparlamentní – nepochybuji o tom, že by se přetřásala »do zblbnutí« až do voleb, i kdyby se měla mlátit stokrát vymláčená sláma. Jak jde ale o skandál SPOLU, odehraje se to během dvou tří týdnů a rozhostí se ticho po pěšině.

Petr Kojzar

<https://socdem.cz/akt-aktuality/jiri-nedved-vlada-nechala-dramaticky-zchudnout-naprostou-vetsinu-ob>

[yvatelstva-ale-povedlo-se-ji-spojit-levici](#)